

Bestuurskrachtmetingen vergeleken

Opsteller: A.Korsten, K. Abma en J. Schutgens

Concept: 200207.

Vergelijkingspunten	Limburgse gemeenten	Bussum e.o.	K5, Krimpenerwaard	Alblasserwaard/Vijf heerenlanden	Friesland
Vertrekpunt, kader & regie					
Initiatief van onderop?	Provinciebestuur, 2000/2001	Gemeenten zelf, na stimulans gemeenten	Gemeenten, na stimulans provincie	Gemeenten, na stimulans provincie	Provincie plus Ver. van Friese Gemeenten, ong. 2003
Rol provinciebestuur als regisseur?	Financier	Geen kadersteller, wel betrokken	Geen kadersteller, wel subsidie voor meting	Geen kadersteller, wel subsidie voor meting + betaler regioonderzoek.	Kadersteller, stimulator
Herindeling als kader, uitgangspunt of dreiging	Nadrukkelijk niet	Wel	Nee, maar op achtergrond wel	Nee, maar op achtergrond wel	Nee, maar op achtergrond wel
Keuzemogelijkheid voor gemeenten om wel/niet deel te nemen aan meting	Ja, keuzemogelijkheid maar grote druk	Ja, maar druk	Ja, keuzemogelijkheid maar druk	Ja, keuzemogelijkheid maar druk	Ja, keuzemogelijkheid maar druk
Organisatie-aspecten					
Verantwoordelijke voor inhoud meting	Onafhankelijke visitatiecommissie	Geen viscom	Adviesbureau Van Naem en Partners, geen viscom	BMC, geen visitatiecommissie	Gemeenten zelf
Betrokkenheid van adviesbureau in uitvoering	Ondersteuning door bureau Van Naem en Partners		Ja	Ja	KPMG als opsteller van drie vragenlijsten en helpdesk voor beantwoording
Aard kerndocument	Rapport van viscom: Bestuurskrachtprofiel	Rapport adviesbureau	Rapport adviesbureau	Rapport adviesbureau	Ingevulde vragenlijst
Penvoerder rapport	Adviesbureau	Adviesbureau Cap Gemini	Adviesbureau Van Naem en Partners	BMC	Gemeente zelf die vragenlijst invult
Procesaspecten					
Gelijk protocol voor bestuurskrachtmeting in	Protocol/ stappenplan van ongeveer 40	Protocol	Protocol	Gelijk protocol	Geen gelijk protocol: keuze uit

alle gemeenten	stappen				verschillende vragenlijsten
Afzonderlijke uitvoering meting	Afzonderlijke meting maar wel nagenoeg gelijktijdig per subregio	Afzonderlijk maar nagenoeg gelijktijd	Afzonderlijk maar nagenoeg gelijktijd	Afzonderlijk maar nagenoeg gelijktijdig	Afzonderlijk maar nagenoeg gelijktijd
Fasering van de meting?	Drie fasen: opgavenprofiel, meting bestuurskracht, reflectie	Fasering: opgavenprofiel en bestuurskrachtprofiel	Fasering: opgavenprofiel en bestuurskrachtprofiel	Fasering: opgavenprofiel, bestuurskrachtprofiel en regionale opgaven.	Nauwelijks fasering
Startbijeenkomst per gem: uitleg procedure	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Meting voor of na invoering dualisering?	Deels voor, deels na	Na	Na	Na	Na

Bestuursbeeld in meting					
Bestaand beleid als vertrekpunt?	Wat zijn de opgaven en voert gemeentebestuur opgaven (bestaand beleid) goed of niet goed uit?	Bestaand beleid en komende opgaven/ontwikkelingen	Bestaand beleid in kaart	Huidige opgaven en toekomstige regionale opgaven	Bestaand beleid in kaart
Alle beleid geanalyseerd of selectie?	Analyse van alle bestaande beleidsopgaven	Analyse op hoofdlijnen, met een verdieping op de belangrijkste beleidsopgaven	Analyse van alle bestaand beleidsopgaven	Analyse van alle bestaand beleidsopgaven	Zelfanalyse van alle bestaand beleid
Intergemeentelijke samenwerkingen expliciet beoordeeld?	Nee, indirect wel	Nee	Nee	Ja	Nee
Meting van verwachte ontwikkelingen of opgaven?	Geen beeld van wat komen gaat, wel aandacht voor bestaand strategisch beleid	Ja, ook aandacht voor niet-bestaand beleid	Ja	Ja	Nauwelijks
Interactie/betrokkenen					
Gegevensverstrekking door gemeente	Vragenlijsten invullen t.b.v. adviesbureau,	Ja, vragenlijsten t.b.v. zelfanalyse	Ja	Ja	Ja, vragenlijsten invullen
Betrokkenheid van gemeenteambtenaren	Sterke betrokkenheid door invullen vragenlijsten	Ja, betrokkenheid	Ja, betrokkenheid	Ja	Volop betrokkenheid
Begeleidingscommissie per gemeente	Nee, wel betrokkenheid B&W en raad	Ja, expliciet	Nee, geen beg. cie. Wel betrokkenheid B&W en raad	Ja	Geen beg cie. Wel betrokkenheid raad
Zelfevaluatie: raad stelt meting vast?	Geen zelfevaluatie. Raad stelt meting niet vast	Zelfevaluatie via vragenlijst invullen. Raad stelt meting niet vast.	Raad stelt meting niet zelf vast.	Nee	Zelfevaluatie via vragenlijst invullen. Raad stelt meting vast
Consultatie burgers/middenveld over kwaliteit van bestuur	Consult van middenveld door visitatiecie, niet van burgersw	Neen, geen middenveld, geen burgers	Consult van middenveld, geen burgers (wel separaat uitgevoerd)	Ja, burgers via 'de Staat van de Gemeente'.	Soms met burgers
Commentaar van gemeentebestuur op concept-rapport mogelijk?	Commentaar mogelijk, adviesbureau stelt vast	Ja, gemeente stelt vast	Ja, adviesbureau stelt vast	Ja, maar BMC stelde vast.	Ja, gemeente stelt vast

Commentaar omliggende gemeenten op conceptrapport mogelijk	Was mogelijk	Nee	Nee	Nee	Nee
(On)voldoende iteratieve kwaliteit	Veel terugkoppelingslussen	Voldoende terugkoppelingen	Voldoende terugkoppelingen	Voldoende iteratief.	Niet bijzonder
Beoordelingskwaliteit					
Beoordelingskader voor gemeente aanwezig	Kwaliteitsmatrix: 3 niveaus, 4 rollen	Toetsingscriteria. Oog voor rollen.	Kwaliteitsmatrix: 3 niveaus, 4 rollen	Alleen op de 4 rollen; beoordeling kwaliteitsniveaus niet expliciet benoemd.	Toetsingscriteria
Algemeen eindoordeel door opsteller/uitvoerder	Algemeen oordeel in termen van goed, voldoende, matig, onvoldoende, zeer onvoldoende	Algemeen oordeel	Algemeen oordeel	Nee	Geen algemeen oordeel
Discussie met raad over conceptrapport voor mogelijkheid tot correctie	Ja, voorziet in behoefte	Nuttig element in procedure	ja	Nee	Gemeenteraad stelt vast
'Foto' van gemeente (h)erkend?	In het algemeen wel erkend door B&W's en raden: dit zijn wij!	Erkenning	Erkenning	Herkend en geaccepteerd.	Erkenning door gemeenteraad

Aanbevelingen in rapport					
Aanbevelingen in rapport of moet gemeente zelf aanbev formuleren	Neen, niet in rapport	Wel in rapport	Niet in rapport	Deels	Niet voorzien
Geadresseerde					
Aan wie rapport uitgebracht	Viscom biedt aan, aan gemeentebestuur. Gemeente aanbieder aan GS	Aan gemeentebestuur + provinciebestuur	Aan gemeentebestuur + provinciebestuur	Alleen aan gemeentebestuur. Gemeente stuurt door naar provincie.	Aan provinciebestuur
Reflectie					
Bruikbare uitkomsten?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
B&W kwamen met verbeteractie	In vele gevallen wel	In alle gevallen	In alle gevallen	In alle gevallen	Incidenteel
Inh bespreking van def eindrapport in gemeenteraden	Ja, in alle gemeenteraden	In alle raden	In alle raden	In alle raden.	In alle raden
Reflectie van provinciebestuur op procedure	Ja, regiorapport, gesprekken, bevordering samenwerking resp. herindeling	Ja	Ja	Nog niet. Is wel de bedoeling.	Stagnatie, visitatieprocedure is aanbevolen maar valt niet in goede aarde bij gemeenten
Inhoudelijke reactie van provinciebestuur binnen xx maanden	Ja, door rapportage per subregio/regio en evt. aanvullend voorstel	Informeel wel	Nog niet voor nov. 2006	Pas na nieuwe Gemeenschappelijke Regeling. Verwacht wordt: najaar 2007.	Ja, procedure niet helemaal geslaagd vlg. PS; uiteenlopende rapportages
Externe evaluatie					
Externe evaluatie van de bestuurskrachtmeting	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee, wel reflectie door PS-commissie
Externe beoordeling van de externe evaluatie	Min van BZK Remkes acht visitatieprocedure 'best practice'	Nee	Nee	Nee	
Schriftelijke informatie over de procedure in rapport of tijdschrift	Rapport Korsten/ Tijdschrift Bestuurswetenschappen	Nee	Nee	Nee	Tijdschrift Overheidsmanagement
Overeenkomst met Limburgse procedure als vertrepunt	1.Opgavenprofiel en bkm-profiel. 2.Werken met vragenlijsten om bestaand beleid in kaart.3.Oog voor eigenheid/maatwerk.	1.Opgavenprofiel en bkm-profiel. 2. Vragenlijsten. 3.Oog voor eigenheid gemeente	1.Opgavenprofiel en bkm-profiel. 2. Vragenlijsten. 3. Oog voor eigenheid.	1.Opgavenprofiel en bko-profiel. 2. Vragenlijsten. 3. Oog voor eigenheid.	1.Geen afzonderlijk opgprofiel. 2. Vragenlijsten.3. Oog voor eigenheid.

Afwijking t.o.v. Limburg	1. Wel viscom. 2. Adviesbureau ondersteunt. 3. Analyse van alle bestaand beleid. 4. Geen aanbevelingen.	1. Geen viscom. 2. Adviesbureau voert uit. 3. Analyse op hoofdlijnen, met verdieping. 4. Aandacht voor organisatiecultuur in analyse.	1. Geen viscom 2. Adviesbureau voert uit. 3. Brede analyse. 4. Geen aanbevelingen.	1. Geen viscom (ook geen draagvlak daarvoor) 2. Adviesbureau voert uit. 3. Brede analyse. 4. Beperkte aanbevelingen.	1. Geen viscom. 2. Geen uitv. adviesbureau. 3. Geen aanbevelingen.
--------------------------	--	--	---	---	--